

Çocuklarının yaşam koçu ünlü babalardan öğütler

Her babadan çocuğuna miras kalan şeyler vardır. Soy isimle başlar bu. Kimi baba maddi olarak ölçülebilecek mirasın yanı sıra hem özel hem de iş hayatında onlara ışık tutacak değeri ölçülemeyen öğretiler miras bırakır. Onların açtığı yolda daha hızlı ve emin adımlarla yürümelerini sağlar bu öğretiler. Çocuklarının ağızından iş dünyasında başarılı işlere imza atan ve sosyal sorumluluk bilinci yüksek beş iş adamının yol gösterici öğütlerini derledik.

Hemen hemen herkesin ilk kahramanı babasıdır. Onun her şeyi yapabilecek güçte olduğu düşünülür. "Her şeyi bilen, çocuklarını tüm kötülüklerden koruyabilecek güç"tür babalar. Onunla geçirilen zamanlar özel ve güzeldir. Ancak rekabetin arttığı iş dünyasında yer alan birçok kişinin en çok hayıflandığı nokta çocuğuyla yeterince zaman geçirememiş olmasıdır.

Yine de iş hayatında, zaman yönetimini doğru yapmış ve çocuklarına kalı-

teli zaman ayırmış kişiler de var. Bu kişiler iş hayatlarıyla olduğu gibi örnek ebeveyn olarak da parmakla gösterilirler. Çocuklarının gelişimi, eğitimi ve iş hayatına hazırlanmasıyla yakından ilgilenen patron babaları, haziran ayının üçüncü pazar günü kutlanan Babalar Günü'ne özel olarak kendi çocuklarına sorduk. İş dünyasında saygın, cemiyet

içinde örnek alınan ve başarılı işlere imza atmış beş iş adamını bugün iş hayatında kendileriyle omuz omuza çalıştıkları çocukları anlattı.

İş hayatında kendilerine kolaylık sağlayan baba düsturlarını, babalarının en takdir ettiği iş atılımını ve ayrıma düştükleri iş yapış şekilleriyle ilgili ipuçlarını Ekonomist'le paylaştılar.

"BABALARIN CİNSİYET AYRIMI AZALDI"

Türkiye'de şirketlerin büyük çoğunluğu ailelerin yönettiği şirketlerden oluşuyor. Kurucu, şirketin başarısı için çok çalışıyor. Zaman zaman ailesiyle birlikte geçirmesi gereken saatlerde bile çalışıyor. Yıllar geçip çocukları büyüyünce birçoğu "Keşke böyle yapmasaydım" diyor. Ancak son yıllarda iş dünyasının patronları zaman yönetimini iyi yapıyorlar.

Aile şirketlerine danışmalık yapan Haluk Alacaklıoğlu, pek çok patron babanın çocuğunun eğitimi, ilk iş deneyimi ve aile şirketine başlangıçtan yöneticiliğe kadar giden süreci iyi takip etmeye başladığını anlatıyor. Yönetimi devretme konusunda babaların hala tutucu davrandığını söyleyen Alacaklıoğlu, bilimsel olarak çocuk iş hayatında ortalama 14 yıl geçirdikten sonra yönetimin o kişiye devredilmesi gerektiğini söylüyor. Şirketlerin yok

olmasında en etkili sorunlardan birinin devir teslimi olduğunu belirten Alacaklıoğlu, yok olan şirketlerin yüzde 60'ının devri sağlıklı olarak başaramadıkları için bu sonu yaşadıklarını anlatıyor. Alacaklıoğlu sözlerine şöyle devam ediyor:

"Biz bir sonraki kuşağın eğitimden sonra mutlaka aile şirketi dışında bir kurumda 3-5 yıl çalışmasını öneriyoruz. Aile şirketine döndükten sonra ise çıraklık dönemi geçilmeli. Kişinin

projelerle kendini kanıtaması gerekiyor. Organizasyonda güveni sağladıktan sonra kendi ekibini oluşturarak, stratejik bir bölümün idaresi o kişiye verilebilir. Burada da kendini kanıtladığında baba işi devredebilir. Ancak birkaç kardeşlerse iş zorlaşıyor. Genelde büyük erkek çocuk yönetim için yetiştiriliyor. Eskiden kız çocukları geri planda bırakılıyordu. Ancak son dönemde cinsiyet ayrımı yapılmıyor."

Babası ve ortağı Sezai Bacaksız'ın sıfırdan başlayarak 33 yılda Limak'ı çok başarılı bir noktaya getirmesine hayranlıkla baktığını söyleyen Özdemir, doğru yatırım ve işbirliklerinin bu günlere gelmede etkili olduğunu belirtiyor.

Babasından farklı düşündüğü ve uyguladığı bir yönetim yaklaşımı olup olmadığını sorduğumuz Özdemir, herhangi bir konuda önceden farklı düşünceleri olsa da işin içine girildikçe babasının ne kadar haklı olduğunu ve doğru kararlar aldığını örneklerle gördüğünü söylüyor.

GÜLDEN GÜRAL (Kütahya Ambalaj Grubu Başkanı)

Güliden Güral, Kütahya Porselen Yönetim Kurulu Başkanı Nafi Güral'ın en küçük çocuğu. İki yıldır ambalaj grubunun yöneticiliğini yapan Güral, genç yaşına rağmen bu alanda yeni yatırımlara ön ayak oluyor. İş hayatında babasını örnek aldığını söyleyen Güral, Nafi Güral'ın çok disiplinli olduğunu söylüyor. "Babam minimum uyuyup maksimum çalışıyor, tüm enerjisini işine veriyor" diye konuşan Güral, babasının kendisinin en büyük koçu olduğunu söylüyor. Kendisinin liderlik ruhunun çok üst seviyede olduğunu belirten Güral, yeni bir yatırım yapmayı düşünen iş dünyasındaki pek çok ismin gelip babasına akıl danıştığını anlatıyor.

Şirket içinde babasının operasyonlara karışmadığını, ancak yönetsel anlamda müdahaleleri olduğunu anlatan Güral konuşmasını şöyle sürdürüyor:

"Bir tesis kurarken mühendislerin bile düşünemediği bir teknik durum hakkında görüş bildirebiliyor. Sonra o hayata geçirildiğinde gerçekten verimlilik artışı bir gelişme yaşandığı görülüyor. Sonra da 'Biz bunu hiç düşünmemiştik' diye düşünüyor tüm ekip. Mesela makinelere ekstra bir parça eklenmesi gibi önerilerle geliyor. Bunun daha faydalı olacağını söylüyor ve yapıldığında gerçekten de artı katma değer sağlandığı görülüyor. En ufak detayları kısa sürede görüyor

ve çözüm de üretiyor. Attığı her adımda farklılıklar var. Son olarak Sapanca'daki otel projemizde de öyle oldu. Gördüğümüz, gittiğimiz bir yer değildi Sapanca ama o buraya inandı. İnsanlar, 'Orada otel mi olur' dedi. Ama o iyi olacağına inandı, yaptı ve gerçekten de başarılı oldu. İşler çok iyi gidiyor, herkes gıpta ile bakıyor. Kağıt işine girişimiz de babamın öngörülerini sayesinde oldu ve çok da iyi oldu."

Güliden Güral'ın da babasıyla zaman zaman ters düştüğü konular oluyormuş. Ama Güral "Sonunda hep o haklı çıkıyor. Ondan çok fazla şey öğreniyorum" diye konuşuyor.

NAZLI BALDUK (Nazar Tekstil Yönetim Kurulu Üyesi)

Nazar Tekstil Yönetim Kurulu Başkanı ve Kahramanmaraş Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Mehmet Balduk'un kızı Nazlı Balduk, Nazar Tekstil'de ihracata dönük konfeksiyon yatırımından sorumlu. Balduk'ta babadan gelme bir girişimcilik ruhu var. Şirketin konfeksiyon işine girmesine Balduk vesile olmuş. Turizm sektörünü de hedef sektör olarak değerlendiren Balduk'un bir özelliği de Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği (TGSD) 15'inin dönem yönetim kurulunun en genç üyesi olması.

İş hayatında babasını örnek alan Balduk, babasının hiçbir zaman kendi ismine zarar verecek davranışlarda bulunmamış bir iş adamı ve bürokrat olduğunu, kendilerine her zaman dürüst olmayı önerdiğini söylüyor. Bu konuda babasının "Dürüstlük en büyük hiledir" lafını çok sık kullandığını belirten Balduk, evlat olarak bu düstura uygun davranmaya çalıştığını söylüyor. Babasının "Zeytin ağacı gibi büyü, kavak ağacı gibi değil" sözünden yola çıkarak hem iş hayatında hem sivil toplum örgütlerinde görev aldığını belirten Balduk sağlam, köklü ve yavaş ilerlemeye çalıştığını da sözlerine ekliyor.

Yükselen bir alan olan enerji sektöründe Kahramanmaraşlı birçok şirketin yatırım yapmasında babasının payı olduğunu söyleyen Balduk konuşmasını şöyle sürdürüyor:

"Babam memleket meseleleri ile uğraşmaktan iş hayatını hep ikinci planda bıraktığı için Kahramanmaraş'ın kalkınmasına çok etkisi olmuştur. En takdir ettiğim özelliklerinde birisi budur, her zaman önderdir, ufku geniştir, memleketine çok önem verir."